

Israeli Experience in Enforcing Court Decisions for Reforming the Enforcement System in Ukraine

UDC: 351:347:9

DOI: <https://doi.org/10.15421/152455>**Klymenko Nataliia**Dr.Sc., Assoc. Prof., <https://orcid.org/0000-0001-5223-8166>, nataliia.klymenko@knu.ua*Taras Shevchenko National University of Kyiv (Kyiv, Ukraine)*

Abstract

Relevance. The mandatory execution of a court decision is an important component of the individual's right to a fair trial, which is guaranteed by the Constitution of Ukraine. However, in Ukraine, under martial law, changes made to the legislation regulating enforcement proceedings have placed plaintiffs (creditors) and defendants (debtors) in unequal conditions, which is unacceptable for a state governed by the rule of law.

The purpose of the study is to study Israel's experience in enforcing national court decisions in conditions of military operations with the aim of implementing it into domestic practice.

Results. The amendments to the legislation regulating enforcement proceedings in Ukraine are aimed at creating acceptable conditions for ensuring the livelihood of the population under martial law. However, an analysis of their content shows that the state, having protected the income of debtors by restricting the rights of creditors, has placed the latter in unequal conditions for the restoration of their rights. Therefore, the implementation of the experience of Israel in the course of reforming the enforcement proceedings system in Ukraine will contribute to increasing its efficiency.

Conclusions. In the course of the study of enforcement proceedings in Israel, it was found that court decisions differ in the means of legal protection of the plaintiff (injunctions, specific orders of enforcement, declaratory relief and monetary relief) and in the period of their validity (temporary order ex parte; interim order; final decision). There are several options for the enforcement of national court decisions in the country, which are divided into ensuring the enforcement of the court decision (before it is issued) and actions to enforce the court decision (after it is issued). The indicated options are aimed at creating conditions for the enforcement of the court decision by the defendant and the debtor, while respecting his right to various basic life needs of the debtor and his/her family, and at the same time enforcing the court decision regarding the unconditional satisfaction of the legitimate claims of the plaintiff (creditor).

Keywords: enforcement proceedings, martial law, state regulation of enforcement proceedings, experience of enforcement proceedings, plaintiff, defendant, debtor, creditor, public and private contractors

Ізраїльський досвід виконання судових рішень для реформування системи виконавчого провадження в Україні

Клименко Наталія*Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Київ, Україна)*

Анотація

Актуальність. Обов'язковість виконання судового рішення є важливою складовою права особи на справедливий суд, яке гарантоване Конституцією України. Проте в Україні в умовах воєнного стану змінами, внесеними до законодавства, що регулює виконавче провадження, позивачі (кредитори) та відповідачі (боржники) опинились в нерівних умовах, що є не прийнятним для правової держави, якою прагне стати Україна.

Метою дослідження є вивчення досвіду Ізраїлю щодо виконання національних судових рішень в умовах воєнних дій з метою його імплементації у вітчизняну практику.

Результати. Зміни до законодавства, яке регулює виконавче провадження в Україні, спрямовані на створення прийнятних умов для забезпечення життєдіяльності населення в умовах воєнного стану. Проте аналіз їх змісту свідчить про те, що держава, захистивши доходи боржників шляхом обмеження прав кредиторів, поставила останніх у нерівні умови щодо відновлення їхніх прав. Тож імплементація досвіду Ізраїлю в ході реформування системи виконавчого провадження в Україні сприятиме підвищенню її ефективності.

Висновки. В ході дослідження виконавчого провадження в Ізраїлі встановлено, що судові рішення відрізняються за засобом правового захисту позивача (судові заборони, конкретні накази про виконання, деклараційні послаблення та грошові звільнення) та за періодом часу їхньої чинності (тимчасовий наказ ex parte; проміжне розпорядження; остаточне рішення). В країні існує декілька варіантів виконання національних судових рішень, які поділяються на гарантування виконання судового рішення (до його винесення) та дії для виконання судового рішення (після його винесення). Зазначені варіанти спрямовані на створення умов для виконання судового рішення відповідачем та боржником з дотриманням його права на різні основні життєві потреби боржника та його/її сім'ї, і одночасно виконанням судового рішення щодо безумовного задоволення законних вимог позивача (кредитора).

Ключові слова: виконавче провадження, воєнний стан, державне регулювання виконавчого провадження, досвід виконавчого провадження, позивач, відповідач, боржник, кредитор, державні та приватні виконавці

Стаття надійшла / Article arrived: 03.11.2024

Схвалено до друку / Accepted: 25.12.2024

Вступ.

Статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яка була ратифікована Україною у 1997 році, проголошено, що «кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення» (Конвенція про захист прав людини, 1950).

Зважаючи на зазначене, обов'язковість виконання судового рішення є важливою складовою права особи на справедливий суд, яке гарантоване і Конституцією України. Проте, повномасштабна збройна агресія РФ проти України призвела до запровадження починаючи з 2022 року значних змін до виконавчого провадження, внаслідок якого показники щодо виконання судових рішень, які й до початку війни були невтішними, ще більше погіршились, зокрема й через те, що частина боржників, рятуючись від наслідків збройної агресії (ракетних обстрілів, тимчасової окупації, перебування у зоні ведення бойових дій), виїхали за кордон, а їхнє майно залишилось на тимчасово окупованих територіях або зазнало руйнувань чи було знищене.

Тож вивчення досвіду здійснення ефективного виконання судових рішень у країнах, які тривалий час перебувають у стані війни, є надзвичайно актуальним для України, яка реформує власну систему виконавчого провадження з метою підвищення його ефективності в умовах воєнного стану.

Мета дослідження полягає у вивченні досвіду виконання судових рішень в Ізраїлі, як країні, яка перебуває у стані війни вже не одне десятиріччя, з метою його подальшої імплементації у вітчизняну практику під час реформування системи виконавчого провадження в Україні, яка майже третій рік поспіль живе в умовах воєнного стану внаслідок масштабної збройної агресії з боку РФ.

Аналіз попередніх публікацій. Дослідженням нововведень, які були запроваджені у виконавче провадження в умовах воєнного стану, сучасні науковці та практики приділяють значну увагу.

Так, З. Гбур зазначає, що введення воєнного стану суттєво змінило ситуацію в системі виконання судових рішень внаслідок внесення змін в законодавство щодо діяльності приватних виконавців та примусового виконання судових рішень, рішень інших органів (посадових осіб)

у період його дії та щодо окремих особливостей організації примусового виконання судових рішень і рішень інших органів під час воєнного стану. Окремо авторка наголошує, що реформування системи виконавчого провадження не можливе без цифрових технологій у виконанні судових рішень та рішень інших органів у державній та приватній практиці (Гбур, 2023).

Н. Шелевер, Я. Лазур та В. Гербут, звертаючи увагу на те, що більшість заяв до Європейського суду з прав людини подаються через невиконання судових рішень, і, аналізуючи їх, встановлюють, що тривале невиконання судових рішень зазначений суд розцінює як негативне явище та порушення права на справедливий суд. Тож автори пропонують зміни до чинного законодавства щодо запровадження повноцінної системи арешту коштів боржників, автоматизований арешт коштів на їх депозитних рахунках (Шелевер, Лазур, & Гербут, 2023).

В. Дьордяй та Я. Фенич, досліджуючи особливості здійснення виконавчих проваджень у період воєнного стану, зазначають, що з початком повномасштабного вторгнення зміни до законодавства встановили заборону відкривати виконавчі провадження на потенційно небезпечних та окупованих територіях, що подекуди стало підставою для зловживань повноваженнями з боку державних та приватних виконавців. І акцентують увагу на висновках на Верховного Суду, який підтвердив, що незалежно від реєстрації місцезнаходження боржника, орган державної виконавчої служби повинен відкрити провадження та вжити заходів щодо розшуку майна боржника на всій території України або застосувати обмежувальні заходи, які примусять боржника виконати свої зобов'язання, за умови, що такий боржник потрапив у юридичне поле України (Дьордяй, & Фенич, 2024).

І. Копотун, І. Коропатнік та М. Микитюк узагальнюють особливості виконавчого провадження в умовах воєнного стану, зосереджуючи увагу на нових викликах та системних проблемах; порядку і організації примусового виконання рішень судів та інших органів; зупиненні виконавчих дій; оскарженні рішень, дій, бездіяльності виконавців (Копотун, Коропатнік, & Микитюк, 2023).

О. Пархоменко-Куцевіл досліджуючи управлінський аспект виконання рішень Європейського суду з прав людини у Німеччині, Франції, Великій Британії, Польщі, Чехії констатує, що в кожній країні сформовані власні механізми державного управління забезпечення реалізації даних міжнародних документів. Водночас, у кожній країні є відповідальний орган

(переважно Міністерство юстиції), який не лише слідкує за виконанням рішень, а й інформаційно популяризує важливі рішення Європейського суду (Пархоменко-Куцевіл, 2023).

Вищезазначене свідчить про відзначені вітчизняними науковцями значні зміни, які було внесені до системи виконавчого провадження в Україні в умовах воєнного стану. Водночас, питання вивчення досвіду Ізраїлю щодо виконання судових рішень з метою його імплементації у вітчизняну практику детально ними не досліджувалось.

Результати дослідження.

Зміни, внесені до Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про виконавче провадження» законами України від 15.03.2022 р. № 2129-IX та від 11.04.2023 р. № 3048-IX, з одного боку, передбачали створення прийнятних умов для забезпечення життєдіяльності населення під час дії правового режиму воєнного стану. Мова йде, зокрема, про норми, якими:

- «забороняється відкриття виконавчих проваджень та вжиття заходів примусового виконання рішень на території територіальних громад, що належать до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій відповідно до Переліку територіальних громад, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) (з дати віднесення територій до таких, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій до моменту виключення таких територій з переліку)» (Закон України від 11.04.2023 р. № 3048-IX);

- «фізичні особи - боржники, на кошти яких накладено арешт органами державної виконавчої служби, приватними виконавцями, можуть здійснювати видаткові операції з поточного рахунку на суму у розмірі, що протягом одного календарного місяця не перевищує двох мінімальних розмірів заробітної плати, установлені законом про Державний бюджет України на 1 січня поточного календарного року. Звернення стягнення у межах зазначеної суми на такому рахунку не здійснюється» (Закон України від 15.03.2022 р. № 2129-IX);

- «юридичні особи - боржники, самозайняті особи (які використовують найману працю фізичних осіб), на кошти яких накладено арешт органами державної виконавчої служби, приватними виконавцями, можуть здійснювати видаткові операції з поточних рахунків виключно для виплати заробітної плати в розмірі не більше п'яти розмірів мінімальної заробітної плати на місяць на одного працівника такої юридичної особи чи самозайнятої особи, а також

для сплати податків, зборів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Контроль за дотриманням встановлених законом вимог під час здійснення виплат покладається на службових осіб юридичної особи – боржника, самозайняту особу відповідно» (Закон України від 15.03.2022 р. № 2129-IX);

- «припиняється звернення стягнення на пенсію, стипендію (крім рішень про стягнення аліментів, про відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю внаслідок кримінального правопорушення, та рішень, боржниками за якими є громадяни рф)» (Закон України від 15.03.2022 р. № 2129-IX);

- «за рішеннями про стягнення аліментів підприємства, установи, організації, фізичні особи, фізичні особи - підприємці, які здійснюють відрахування з заробітної плати, пенсії, стипендії та інших доходів боржника, перераховують стягнуті кошти на визначений у заяві або зверненні стягувача рахунок, а у разі відсутності реквізитів рахунку стягувача - на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби, приватного виконавця» (Закон України від 11.04.2023 р. № 3048-IX).

З іншого боку, зміст зазначених норм свідчить про те, що держава запровадила нерівні умови для кредиторів у порівнянні з боржниками, оскільки фактично захистила доходи останніх шляхом обмеження прав кредиторів внаслідок невиконання зобов'язань боржниками. Крім того, за такими рішеннями відбувається часткове припинення з боку держави обов'язку щодо безумовності виконання судових рішень.

Такий крок з боку держави був цілком виправданим на початку повномасштабного вторгнення. Проте сьогодні, коли війна триває майже три роки, необхідно забезпечити відновлення рівного ставлення держави і до відповідачів (боржників), і до позивачів (кредиторів), забезпечуючи виконання судових рішень з метою поновлення порушених прав останніх.

Зважаючи на зазначене, на нашу думку, для цього цілком слушним є вивчення досвіду Ізраїлю, з метою імплементації його позитивних надбань щодо виконання національних судових рішень в умовах ведення воєнних дій.

За законодавством Ізраїлю судові рішення можуть відрізнятися за засобом правового захисту, який вони надають позивачеві (судові заборони, конкретні накази про виконання, деклараційні послаблення та грошові звільнення) та за періодом часу, протягом якого вони можуть бути чинними (тимчасовий наказ *ex parte*;

проміжне розпорядження; остаточне рішення) (Ashkenazi, Machluf, & Preuss, 2022).

В країні також існує декілька варіантів виконання національних судових рішень, які поділяються на гарантування виконання судового рішення *ex ante* (до його винесення) та дії для виконання судового рішення *ex post* (після його винесення).

У випадку виконання судового рішення до остаточного вироку можливі наступні варіанти:

1) до винесення остаточного рішення позивач може подати заяву на отримання наказу про тимчасову заборону, який забороняє відповідачу здійснювати будь-які операції, пов'язані з певними активами чи коштами, протягом провадження або до наступного розпорядження суду. Ці тимчасові накази отримуються шляхом подання відповідного клопотання до суду та можуть бути видані *ex parte* як тимчасовий наказ до подальшого обговорення;

2) позивач може отримати наказ про накладення арешту, згідно з яким відповідач не може здійснювати будь-які операції, пов'язані з активами, що належать йому та підпадають під дію цього наказу. Арешт може застосовуватися до коштів чи активів, які є заборгуванням перед відповідачем (потенційним майбутнім боржником за рішенням суду), якими володіють треті особи, або до активів, що належать відповідачу, незалежно від того, чи знаходяться вони у третіх осіб чи у відповідача.

Крім того, арешт може залишатися в силі до винесення судового рішення, а пізніше може дозволити суду або органам виконавчої влади видати розпорядження про продаж арештованого майна для забезпечення виконання судового рішення. Це досягається шляхом подання в рамках провадження (або навіть до подання позову) клопотання про накладення арешту на активи відповідача, включно з тими, що знаходяться у третіх осіб, таких як банки та інші фінансові установи, а також будь-які інші треті особи. При цьому заявник не зобов'язаний доводити, що будь-які треті особи, зазначені в клопотанні, насправді володіють будь-якими активами відповідача (але щодо третіх осіб, які не є фінансовими установами, заявник зобов'язаний вказати характер активів, які він вважає знаходяться в їхньому розпорядженні), і може подати клопотання, виходячи з можливості та переконання, що така третя сторона може володіти такими активами.

Наказ про накладення арешту видається *ex parte* та вручається відповідній третій особі, яка потім повинна вказати, чи справді вона володіє будь-якими активами, щодо яких відповідач може мати будь-які права.

У разі виконання наказу накладається арешт на грошові кошти або активи, які знаходяться у третіх осіб, і вони не можуть бути виплачені або передані відповідачу без дозволу суду.

У випадках, коли арешт накладено на будь-які рухомі або нерухомі активи, третій стороні не буде дозволено передавати активи відповідачу, а відповідач не повинен продавати або іншим чином надавати права третій стороні щодо таких активів, до виконання рішення та зняття арешту. Якщо спірний актив також потрапляє у будь-який державний реєстр щодо права власності на активи (автомобілі, нерухомість), наявність арешту буде зареєстровано в такому реєстрі. У випадках, коли на кошти накладено арешт, відповідач не матиме права на їх отримання, поки діє арешт. Після винесення судового рішення арешт продовжує застосовуватися до відповідних активів/грошових коштів, доки рішення не буде виконано. Крім того, після винесення судового рішення застосовується процедура виконавчого провадження. Це означає, що актив може бути проданий, а прибутки використані для виконання судового рішення;

3) позивач може звернутися до суду з вимогою про призначення розпорядника майна відповідача. Ця заява може бути тимчасовою, допомагаючи захистити актив поки триває провадження. Такий наказ може бути розглянутий, якщо арешт буде визнано недостатнім для захисту активів і коштів відповідача для виконання наступного судового рішення (зокрема, якщо суд визнає ймовірним, що відповідач може спробувати розтратити свої активи, таким чином стаючи незахищеними від судового рішення, до винесення вироку).

Якщо клопотання буде задоволено, суд призначить і уповноважить керуючого вчиняти певні дії (проникнути в приміщення відповідача або вилучити, утримувати та управляти активом). Після винесення судового рішення та визнання відповідальності відповідача суд може дозволити конкурсному керуючому продати активи та використати доходи для погашення боргів боржника за рішенням суду (Ashkenazi, Machluf, & Preuss, 2022).

Виконавче провадження після остаточного вироку передбачає, якщо боржник не виконав рішення протягом 30 днів з дня його винесення (або іншого строку, встановленого судом), стягувач може звернутися до виконавчого бюро із заявою про виконання рішення (грошового або конкретного розпорядження про виконання). Кредитор за рішенням суду може ініціювати виконавче провадження, навіть якщо очікується

апеляція на рішення суду доки не було видано припинення виконання наказу.

Виконавчий реєстратор (призначена державою особа, яка уповноважена приймати рішення щодо виконання судових рішень) може видати ордер на арешт та реалізацію майна, що належить боржнику, для виконання рішення. Після подання виконавчого клопотання боржник за рішенням суду зобов'язаний діяти відповідно до одного з таких варіантів: сплатити заборгованість повністю, протягом 20 днів; подати запит щодо плану платежів (у цьому випадку він має довести, що не має фінансової можливості повністю виплатити борг) протягом 20 днів; подати запит на «розслідування фінансової спроможності», яке визначить спроможність боржника за рішенням суду сплатити борг (і, за необхідності, ухвалить рішення щодо плану виплат) протягом 21 дня.

У випадку встановлення, що боржник спроможний сплатити борг, але ігнорує судові рішення, до нього можуть бути застосовані численні додаткові санкції, серед яких зокрема:

- припинення дозволу про виїзд, що забороняє боржнику залишати юрисдикцію;

- оголошення банком клієнта з обмеженими можливостями, що позбавляє боржника можливості користуватися чеками або необмеженими банківськими рахунками;

- обмеження або заборона використання кредитної картки боржника;

- перешкоджання боржнику створити корпорацію або стати суттєвим учасником корпорації;

- внесення боржника до реєстру боржників-неплатників;

- арешт на різні активи, який може бути накладений на підставі попереднього розпорядження, виданого в судовому процесі, або накладений самостійно виконавчим реєстратором, у тому числі щодо третіх осіб – якщо боржник за рішенням суду не сплатить свій борг, арештоване майно може бути пізніше продано на аукціоні, а отримані доходи використані для виконання судового рішення. Деякі активи можуть не бути арештовані, зокрема, пристрої або тварини, які потрібні боржнику через інвалідність; одяг; медичне обладнання; інші різні основні життєві потреби боржника та його/її сім'ї тощо.

Боржник за рішенням суду може оскаржити зняття арешту шляхом подання заяви до виконавчого реєстратора; сплативши свої борги в повному обсязі; шляхом узгодження плану платежів із кредитором (а потім подання відповідної заяви до виконавчого реєстратора за згодою кредитора); або шляхом оскарження

рішення виконавчого реєстратора до суду. Це стосується боржників у цивільних справах. Окреме виконавче провадження, яке передбачає більш суворі санкції (у деяких випадках позбавлення волі), існує щодо боржників зі сплати аліментів (Ashkenazi, Machluf, & Preuss, 2022).

Кредитор може ініціювати провадження про неповагу до суду проти боржника за невиконання рішення або наказу суду (у разі порушення судової заборони або конкретного наказу про виконання). Санкції за неповагу до суду включають грошовий штраф, а в окремих випадках, позбавлення волі. (Ashkenazi, Machluf, & Preuss, 2022).

Вищевикладене свідчить про те, що в Ізраїлі існує декілька варіантів виконання судових рішень на різних стадіях судового процесу. І всі вони спрямовані на відновлення порушених прав позивача. При цьому законодавство передбачає право відповідача (боржника) на різні основні життєві потреби боржника та його/її сім'ї.

Висновки.

В ході дослідження виконання судових рішень в Ізраїлі встановлено, що судові рішення в цій країні відрізняються за засобом правового захисту позивача (судові заборони, конкретні накази про виконання, деклараційні послаблення та грошові звільнення) та за періодом часу їхньої чинності (тимчасовий наказ *ex parte*; проміжне розпорядження; остаточне рішення).

В країні також існує декілька варіантів виконання національних судових рішень, які поділяються на гарантування виконання судового рішення (до його винесення) та дії для виконання судового рішення (після його винесення). Зазначені варіанти спрямовані на створення умов для виконання судового рішення відповідачем та боржником з дотриманням його права на різні основні життєві потреби боржника та його/її сім'ї, і одночасно виконанням судового рішення щодо безумовного задоволення законних вимог позивача (кредитора).

Підсумовуючи проведені дослідження варто зазначити, що зміни до законодавства, яке регулює виконавче провадження в Україні в умовах дії правового режиму воєнного стану, були спрямовані на створення прийнятних умов для забезпечення життєдіяльності населення в умовах воєнного стану. Проте аналіз їх змісту свідчить про те, що держава, захистивши доходи боржників шляхом обмеження прав кредиторів, поставила останніх у нерівні умови щодо відновлення їхніх прав. Тож, на нашу думку, імплементація досвіду Ізраїлю, який не одне десятиріччя живе в умовах воєнних

дій, в ході реформування системи виконавчого провадження в Україні сприятиме підвищенню її ефективності, у тому числі і в умовах дії правового режиму воєнного стану.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Гбур, З. В. (2023). Суть виконавчого провадження в контексті реформ. *Актуальні проблеми у сфері публічного управління*, 35, 107-112. <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.35.20>
- Дьордай, В. І., & Фенич, Я. В. (2024). Деякі особливості здійснення виконавчих проваджень у період правового режиму воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія Право*, 83(3), 317-322. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.83.3.49>
- Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод*. (1950, Листопад 4). Відновлено з https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
- Копотун, І. М., Коротатнік, І. М., & Микитюк, М. А. (2023). *Виконавче провадження в умовах воєнного стану: нові виклики і системні проблеми; порядок і організація примусового виконання рішень судів та інших органів у період воєнного стану; зупинення виконавчих дій; оскарження рішень, дій, бездіяльності виконавців; зміни і новели законодавства, судова практика*. Київ.
- Пархоменко-Куцевіл, О. І. (2023). Міжнародний досвід виконання рішень Європейського суду з прав людини: управлінський аспект. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Державне управління»*, 4(18), 139-149. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-4\(18\)-139-149](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-4(18)-139-149)
- Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих особливостей організації примусового виконання судових рішень і рішень інших органів під час дії воєнного стану. № 3048-IX. (2023). *Закон України*. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3048-20#Text>
- Про внесення зміни до розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження». № 2129-IX. (2022). *Закон України*. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2129-20#Text>
- Шелевер, Н. В., Лазур, Я. В., & Гербут, В. С. (2023). Проблемні питання виконавчого провадження під час дії воєнного стану в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*, 2, 652-655. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-2/156>
- Ashkenazi, J., Machluf, H., & Preuss, A. (2022). *Law and Practice*. Retrieved from <https://practiceguides.chambers.com/practiceguides/enforcement-of-judgments-2022/israel>

REFERENCES

- Ashkenazi, J., Machluf, H., & Preuss, A. (2022). *Law and Practice*. Retrieved from <https://practiceguides.chambers.com/practiceguides/enforcement-of-judgments-2022/israel>
- Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms*. (1950, November 4). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
- Dordiai, V. I., & Fenych, Ya. V. (2024). Some features of enforcement proceedings during the period of the legal regime of martial law. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Law Series*, 83(3), 317-322. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.83.3.49>
- Hbur, Z. V. (2023). The essence of enforcement proceedings in the context of reforms. *Current problems in the field of public administration*, 35, 107-112. <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.35.20>
- Kopotun, I. M., Koropatnik, I. M., & Mykytiuk, M. A. (2023). *Enforcement proceedings under martial law: new challenges and systemic problems; procedure and organization of forced execution of decisions of courts and other bodies during martial law; suspension of enforcement actions; appeal of decisions, actions, inaction of executors; changes and amendments to legislation, judicial practice*. Kyiv.
- Parkhomenko-Kutsevil, O. I. (2023). International experience in the implementation of decisions of the European Court of Human Rights: a managerial aspect. *Scientific innovations and advanced technologies. Series «Public Administration»*, 4(18), 139-149. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-4\(18\)-139-149](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-4(18)-139-149)
- Pro vnesennia zmin do deiakykh zakoniv Ukrainy shchodo okremykh osoblyvostei orhanizatsii prymusovoho vykonannia sudovykh rishen i rishen inshykh orhaniv pid chas dii voiennoho stanu. № 3048-IX. (2023). *Zakon Ukrainy*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3048-20#Text>
- Pro vnesennia zminy do rozdil XIII «Prykintsevi ta perekhidni polozhennia» Zakonu Ukrainy «Pro vykonavche provadzhenia». № 2129-IX. (2022). *Zakon Ukrainy*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2129-20#Text>

Shelever, N. V., Lazur, Ya. V., & Herbut, V. S. (2023). Problematic issues of enforcement proceedings during martial law in Ukraine. *Legal scientific electronic journal*, 2, 652-655. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-2/156>